Utredning av felles krisesenter for Hvaler, Fredrikstad og Sarpsborg

Innholdsfortegnelse

Kap. 1 Innledning 2
Bakgrunn 2
Lovverk 2
Finansiering 3
Situasjonen nasjonalt/i andre fylker 3
Vold i nære relasjoner 3
Kap. 2 Eksisterende drift 4
Kap. 3 Felles drift av krisesenter 5
Funksjoner 5
Beliggenhet 5
Kapasitet 6
Organisering 7
Kompetanse 7
Lokaler 8
Bemanning 8
Økonomi 9
Kap. 4 Oppsummering 9

Kap. 1 Innledning

Bakgrunn

Det ble i 2012/2013 gjennomført et arbeid med å vurdere krisesenterstrukturen i Østfold. Arbeidet ble igangsatt bl.a. på bakgrunn av at kommunene opplevde stor nedgang i de statlige overføringene til drift av krisesentre etter omleggingen av finansieringsordningen i 2011. Det ble utarbeidet en sluttrapport fra arbeidet av Agenda Kaupang i april 2013. Denne ble behandlet i alle kommunestyrene i Østfold. Bystyret i Sarpsborg kommune uttrykte ønske om å utrede et eventuelt samarbeid om krisesenterdriften. Bystyret i Fredrikstad vedtok i forbindelse med behandling av rapporten at kommunen ønsket å opprettholde krisesentertilbudet lokalt i egen kommune, men åpnet for å betjene andre kommuners brukere hvis det var ønskelig. Hvaler kommune tilsluttet seg dette.

Som en oppfølging av dette la rådmannen i Hvaler, Fredrikstad og Sarpsborg våren 2016 frem en sak til politisk behandling om mulig samarbeid om krisesenterdrift i Nedre Glomma-regionen. Det ble vurdert at et samarbeid kunne gi muligheter for gode effekter både med hensyn til økonomi, kompetanse og utnyttelse av kapasitet. Det ble i de 3 kommunene fattet følgende politiske vedtak i saken:

1. Det gjennomføres en utredning av mulig etablering av felles krisesenter eller formalisert krisesentersamarbeid for kommunene Sarpsborg, Fredrikstad og Hvaler, med tanke på eventuell etablering fra 1.1.2019.
2. Andre omkringliggende kommuner inviteres også til samarbeid.

Kommunene Råde og Rakkestad er forespurt, men er ikke interessert i et samarbeid om drift av krisesenter.

En prosjektgruppe bestående av representanter fra de 3 samarbeidende kommunene har utredet mulighetene for etablering av et nytt felles krisesenter for Nedre Glomma-regionen. Denne utredningen inneholder en gjennomgang av grunnlaget for å etablere et felles krisesenter for Nedre Glomma-regionen, herunder vurderinger av økonomi, kompetanse og kapasitet. Dersom det er politisk ønske om å etablere et felles krisesenter, må det avsettes midler til å arbeide videre med tomtevalg og planlegging av nytt bygg for krisesenterdrift. Parallelt med dette må det eventuelt arbeides med planer for videre drift.

Det er i dag et godt samarbeid mellom krisesentrene i Østfold, først og fremst om utnyttelse av plassene. I en tidligere fase av utredningen ble det vurdert et mulig samarbeid mellom krisesentrene i form av deling av funksjoner, f.eks. menn ett sted og kvinner et annet sted, men det ble ikke funnet tilstrekkelig nytte eller økonomiske gevinster av en eventuell funksjonsfordeling. Prosjektgruppa har i denne omgang ikke vurdert andre formaliserte måter å samarbeide på enn det som legges frem i denne utredningen.

Lovverk

Et hvert menneske har rett til et liv uten vold. Vold krenker den enkeltes integritet og selvbestemmelse og skaper utrygghet og frykt. Krisesenterloven slår fast at kommunene har ansvar

for å sikre et godt og helhetlig krisesentertilbud til kvinner, menn og barn som er utsatt for vold eller trusler om vold i nære relasjoner. Kommunene skal sørge for tilgang til et krisesentertilbud i form av botilbud, dagtilbud, telefontilbud og oppfølging i reetableringsfasen. Tilbudet skal være individuelt tilrettelagt og samordnet med hjelp fra andre tjenester.

Botilbudet skal være tilgjengelig døgnet rundt, alle dager i året. Krisesenteret skal gi et dagtilbud med støtte, råd og veiledning gjennom samtaler eller deltakelse i grupper eller aktiviteter. Dagtilbudet skal rette seg både mot tidligere beboere og brukere som utelukkende benytter dagtilbudet. Tilbudet skal være gratis.

Krisesentertilbudet skal gi et telefontilbud hvor voldsutsatte som henvender seg får informasjon, råd og veiledning. Tilbudet skal være tilgjengelig hele døgnet, alle dager i året. Enkeltpersoner skal kunne henvende seg direkte, uten henvisning fra andre eller timeavtale.

Finansiering

Frem til og med 2010 ble krisesentrene finansiert med 80 % tilskudd fra staten og 20 % fra kommunene. Fra 2011 ble statlige midler innarbeidet i de kommunale rammetilskuddene, slik at 100 % av driftsutgiftene nå dekkes av kommunene. Ved de fleste krisesentrene i landet har flere kommuner gått sammen om felles drift av krisesentrene og deler på utgiftene.

Det er ingen statlig tilskuddsordning til bygging eller utbedring av krisesentre i dag. I Opptrappingsplanen mot vold og overgrep (2017-2021), behandlet i Stortinget april 2017, er krisesenterlokaliteter omtalt spesielt. Regjeringen bebuder at det vil bli igangsatt et arbeid for å vurdere nærmere hvordan Husbankens ulike støtteordninger kan benyttes av kommunene for å utbedre den fysiske boligstandarden i krisesentertilbudet, blant annet med sikte på universell utforming.

Situasjonen nasjonalt/i andre fylker

Det finnes 50 krisesentre i Norge i dag fordelt på 19 fylker. I gjennomsnitt står det 12 kommuner bak hvert senter. I fylker som Vestfold, Telemark, Sogn- og Fjordane, Nord-Trøndelag og Oslo er det kun ett felles krisesenter. Vest-Agder krisesenter i Kristiansand dekker alle de 15 kommunene i Vest-Agder pluss 7 kommuner i Aust-Agder. I Østfold er det 5 krisesentre (Fredrikstad, Sarpsborg, Halden, Moss og Indre Østfold).

Vold i nære relasjoner

Mellom 75 000 og 150 000 mennesker utsettes årlig for vold i en nær relasjon i Norge. De fleste voldsutsatte anmelder ikke overgrepene og oppsøker ikke hjelpeapparatet. I 2016 ble det i Norge anmeldt 3 450 tilfeller av mishandling i nære relasjoner. Det siste 20 år har nivået av anmeldt vold og mishandling vært svakt økende. Tar man høyde for befolkningsutviklingen i Norge, har nivået av anmeldt vold og mishandling holdt seg på et relativt stabilt nivå gjennom store deler av 2000-tallet. (kilde: SSB)

Det er vanskelig å forutse behovet for krisesentertjenester i fremtiden. På bakgrunn av utviklingen de siste ti år er det nærliggende å tro at behovet for krisesentertjenester fortsatt vil være svakt økende. Innslaget av personer med annen kulturell bakgrunn ved krisesentrene har blitt vesentlig større de siste årene og representerer nå over halvparten av overnattingsdøgnene ved krisesentrene.

Innvandrings- og integreringspolitikken vil derfor kunne ha en vesentlig påvirkning på hvilke utfordringer krisesentrene vil kunne møte i årene fremover.

Regjeringen kom i 2016 med ny opptrappingsplan mot vold i nære relasjoner. Dette er uttrykk for en økende bevissthet om vold i nære relasjoner og satsing på tiltak som kan redusere forekomst og skadevirkninger.

Kap. 2 Eksisterende drift

Fredrikstad/Hvaler har en avtale om krisesenterdrift med Stiftelsen Blå Kors i Fredrikstad. Avtalen løper ut 2018. Fredrikstad krisesenter er lokalisert i Sandveien. Lokalene er på vel 1 000 m^2 og er av noe eldre karakter. Bygget inkluderer både incest- og krisesenter. Krisesenteret har 8 plasser til kvinner pluss barn og 3 til menn pluss barn. Det gir en dekningsgrad på kvinneplasser for Fredrikstad og Hvaler på 2,4 plasser pr. 10 000 kvinner over 18 år. Tilbudet til menn kommer i tillegg.

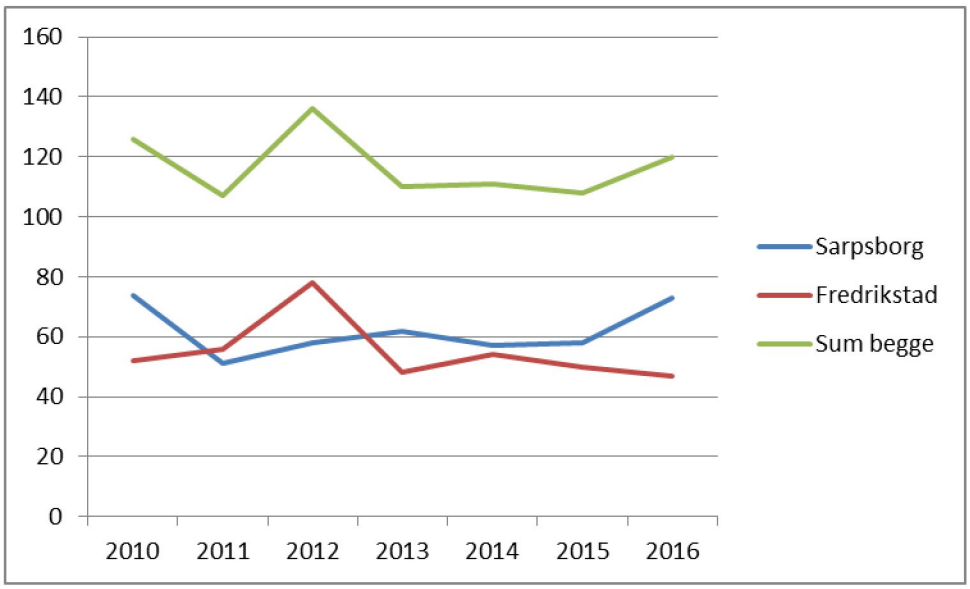
I 2016 var det 2 262 overnattingsdøgn av kvinner og 2 127 av barn ved krisesenteret i Fredrikstad. Beleggsprosenten var på 77 %. 47 kvinner og 13 menn hadde opphold ved senteret i løpet av året. Senteret har i tillegg til døgnovernatting også et tilbud til dagbrukere og drifter et incestsenter. Det var 39 brukere av incestsenteret (342 samtaler) og 78 dagbrukere av krisesenteret (635 samtaler) i 2016. Brutto budsjett til krisesenterdelen utgjør ca. 10,4 mill. kroner per år. Senteret har inntekter fra salg av plasser til menn til de fleste andre kommunene i Østfold på ca. 1,2 mill. kroner pr. år. Krisesenteret i Fredrikstad har 9,7 årsverk fordelt på 13 ansatte. De ansatte arbeider også ved incestdelen av senteret.

Incestsenteret i Fredrikstad er Østfolds eneste incestsenter. I dag finnes til sammen 22 incestsentre/ støttesentre mot incest og seksuelle overgrep rundt om i landet. Incestsentrene tilbyr samtaler, støtte og veiledning til barn, ungdommer, kvinner og menn som er eller har vært utsatt for incest og seksuelle overgrep. Foreldre og pårørende til barn som har vært utsatt for overgrep får også hjelp. Sentrene finansieres gjennom kommunalt og øremerket statlig driftstilskudd. Kommunene skal til sammen dekke minst 20 prosent av driftsutgiftene og kan med dette utløse et statlig tilskudd på inntil 80 prosent. Det er i dag Hvaler og Fredrikstad som dekker den kommunale egenandelen, selv om senteret også tar i mot kvinner fra andre kommuner. Driften er regulert gjennom rundskriv fra Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet om retningslinjer for statstilskudd til incestsentre og voldtektssentre. Fredrikstad og Hvaler har svært gode erfaringer med denne driften og opplever at den fyller et viktig behov for mange overgrepsutsatte personer.

Sarpsborg har siden 2012 drevet krisesenteret i kommunal regi. Senteret er lokalisert på Borgenhaugen i nye og tilpassede lokaler. Bygningen er på noe over 800 m^2 og har 12 plasser til kvinner pluss barn. Det gir en dekningsgrad på 5,6 plasser pr. 10 000 kvinner over 18 år. I 2016 var det 3 133 overnattingsdøgn av kvinner og 1 068 av barn ved senteret. 73 kvinner hadde opphold ved senteret i løpet av året. 2 menn fikk overnattingstilbud. Beleggsprosenten for kvinner var 72 %. Det ble gjennomført 106 samtaler med dagbrukere av senteret. Brutto budsjett utgjør ca. 6,3 mill. kroner pr. år. Krisesenteret i Sarpsborg har 7,0 årsverk fordelt på 10 fast ansatte. Kommunen er i mangel av et tilfredsstillende botilbud til menn.

Begge krisesentrene mangler et tilfredsstillende beskyttet botilbud for personer som ikke kan bo i fellesskap med andre (krisesenterloven §§ 2 og 3). Svært få kommuner har et tilfredsstillende tilbud til denne gruppa pr. i dag. For øvrig har begge sentrene tatt i mot kvinner som har vært utsatt for menneskehandel og hvor oppholdet er en del av en reetablering.

Figur 1 Antall kvinner med døgnopphold ved krisesentrene i Sarpsborg og Fredrikstad 2010-2016

Figuren viser at det er en del årlige variasjoner i antall kvinner som har hatt opphold ved krisesentrene, men at antallet totalt sett ikke har endret seg vesentlig siste 6 år.

Kap. 3 Felles drift av krisesenter

Funksjoner

I følge Krisesenterloven skal kommunene sørge for at personer utsatt for vold i nære relasjoner har tilgang til et krisesentertilbud i form av botilbud, dagtilbud, telefontilbud og oppfølging i reetableringsfasen. Det skal gis tilbud til både kvinner, barn og menn. Loven stiller også krav til at personer som ikke kan bo i fellesskap med andre, tilbys plass ved krisesenter. Det må i planlegging av nytt krisesenter tas høyde for alle disse funksjonene. I tillegg anbefales det at incestsenteret videreføres i et nytt felles krisesenter, forutsatt statlig medfinansiering.

Noen av tjenestene ved senteret vil kunne dekke behovet til andre kommuner i Østfold. Det gjelder både tilbudet til menn og til personer som ikke kan bo sammen med andre. Disse tjenestene kan tilbys øvrige kommuner i Østfold, slik Fredrikstad og Hvaler allerede har praktisert for krisesenterplasser til menn, og gi inntekter til den felles driften. Det må da tas høyde for dette i dimensjoneringen av senteret.

Beliggenhet

En eventuell etablering av ett felles krisesenter for de 3 kommunene krever at senteret får en sentral plassering i regionen og med god offentlig kommunikasjon i alle retninger. Dette er viktig både for

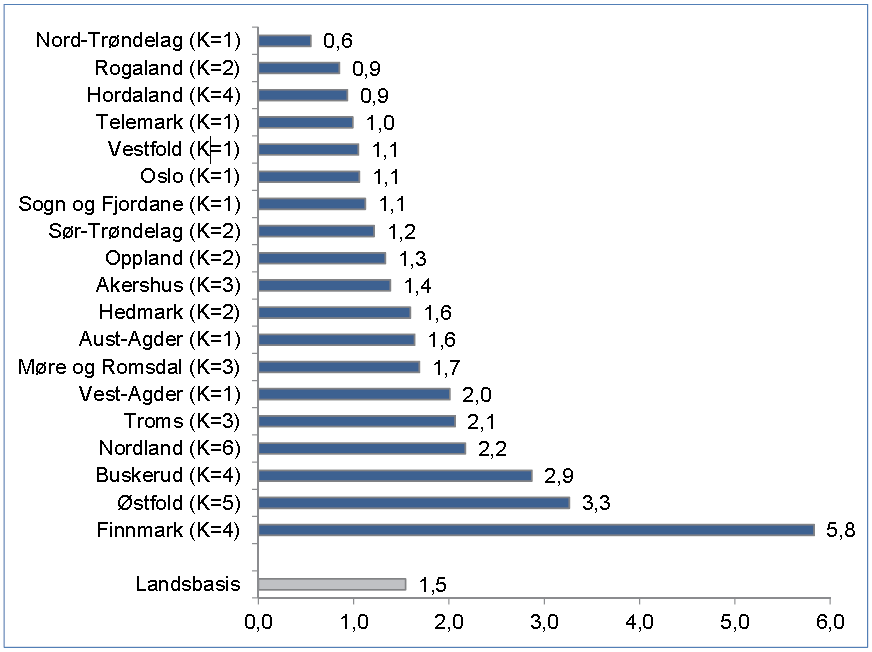
døgn- og dagbrukere og for deres barn. Ved opphold på krisesenteret søker man i størst mulig grad å opprettholde daglige aktiviteter som arbeid, skole, barnehage og fritidsaktiviteter. De aller færreste disponerer egne transportmidler og er avhengig av offentlig kommunikasjon. Områder langs riksveiene mellom Sarpsborg og Fredrikstad peker seg ut som mest aktuelle. Områdene i nærheten av Østfoldhallen eller tilsvarende på andre sida av elva har god kommunikasjon og ligger sentralt til mellom kommunene.

I rapporten fra Agenda av 2014 ble det pekt på at økt avstand til krisesenteret kan bety at terskelen for å dra til senteret blir høyere og bruken mindre. Dersom man plasserer senteret geografisk midt i regionen tror vi effekten av dette i Nedre Glomma vil være svært små. Fra bysentrene vil det kunne dreie seg om ca. 15 minutters busstur for å komme til krisesenteret, dersom det ligger i nærheten av den sentrale kommunikasjonsåren. Dette vil for mange ikke påvirke reisetiden. Fra Hvaler vil det til eksempel ikke være noe forskjell om man må reise videre til dagens krisesenter i Sandveien enn om man må reise videre til Østfoldhallen. For noen vil det kunne bli kortere vei, for noen litt lengre. Gitt at man finner en god lokalisering av krisesenteret, er det derfor vanskelig å se at dette vil influere på bruken av krisesenteret. I nasjonal målestokk vil fortsatt avstanden til krisesenter i Nedre Glomma-regionen være svært kort. I dimensjonering av et nytt senter tas det derfor utgangspunkt i omtrent samme etterspørsel etter krisesentertjenestene som i dag.

Kapasitet

Den siste landsomfattende kartleggingen av kapasiteten ved krisesentrene ble presentert i en NOVA-rapport fra 2014. Den viser en svært stor variasjon i kapasiteten ved landets krisesentre (2012). Tabellen nedenfor viser hvordan kapasiteten fordeler seg i fylkene i 2012. Den beregningen som her brukes til å definere dekningsgraden er antall plasser pr. 10 000 kvinner over 18 år. Det tas i beregningen høyde for at det er plass til at hver kvinne i gjennomsnitt har med seg 1,8 barn til krisesenteret. Antall krisesentre i fylket vises i parentes.

Fig. 2 Antall plasser pr. 10 000 kvinner 18 år og eldre fordelt på fylke (antall krisesentre i parentes)

(Kilde: NOVA-rapport 19/2014)

I nasjonal målestokk har Østfold høy dekningsgrad. Dekningsgraden for kvinner ved krisesenteret i Fredrikstad er i dag 2,4 (8 plasser) og i Sarpsborg 5,6 (12 plasser) pr. 10 000 kvinner over 18 år. I Vestfold er det kun ett krisesenter, som fra 2019 vil bli erstattet med et nytt senter i Tønsberg med plass til 19 kvinner og 4 menn. Det gir en dekningsgrad for kvinner på 2,0 for kommunene i Vestfold. Krisesenteret i Moss er også i ferd med å planlegge et nytt senter, for bl.a. å utvide kapasiteten fra 7 til totalt 12 plasser. Dette vil gi en dekningsgrad for kvinneplasser (9 plasser) på 4,1. Det er kommunene Moss, Rygge, Våler og Råde som er med i dette samarbeidet.

Kongsberg krisesenter flyttet inn i nye lokaler 2015 og har 6 plasser til kvinner og 2 til menn. Dekningsgraden for kvinner er 3,0. Romerike krisesenter, som i alt dekker 14 kommuner, har 16 plasser og en dekningsgrad for kvinneplassene på 1,6. I disse utvalgte kommunene med ganske nybygde krisesentre, ser man altså at dekningsgraden varierer fra 1,6 til 5,6 plass pr. 10 000 kvinner over 18 år. Alle erfarer at nærheten til krisesenteret har stor betydning for etterspørsel og bruk.

Det finnes ingen anbefalt eller pålagt norm for kapasiteten til krisesentrene i Norge. Det må tas utgangspunkt i erfaringene med drift ved eksisterende sentre og hvordan disse er i stand til å møte behovene. Krisesentrene i Fredrikstad og Sarpsborg disponerer i dag totalt 20 plasser til kvinner Beleggsprosenten i Fredrikstad lå i 2016 på 77 % og i Sarpsborg var den 72 %. Dette er en relativt høy utnyttelsesgrad av plassene. Sentrene har behov for at det til en hver tid er noe ledig kapasitet for å kunne tilby opphold i akutte situasjoner. Det skjer en sjelden gang at krisesentrene er fullt belagt. Brukerne henvises da til andre krisesentre i nærheten, som måtte ha ledig kapasitet. Ved å slå sammen krisesentrene i Sarpsborg og Fredrikstad forventes en av effektene å være at topp og bunn for etterspørselen i de tre kommunene vil utjamne seg noe og bidra til at man kan klare seg med en noe mindre samlet kapasitet enn i dag.

Basert på erfaringstall fra senere års drift, anbefales det at et nytt senter etableres med 16 plasser til kvinner. Det gir en dekningsgrad på 2,9 og betyr totalt 4 færre plasser enn i dag.

Krisesenteret i Fredrikstad har i dag 3 plasser til menn. Dette antallet foreslås videreført i et nytt senter, i det det forventes å dekke behovet til de samarbeidende kommunene. Disse plassene bør tilrettelegges slik at de kan utnyttes fleksibelt og også brukes til personer som ikke kan bo sammen med andre.

Organisering

Krisesenteret i Fredrikstad driftes i dag av Stiftelsen Blå Kors Fredrikstad, etter avtale med kommunene. Krisesenteret i Sarpsborg drives av kommunen. Det er behov for å inngå klare avtaler mellom de samarbeidende kommunene om fordeling av ansvar, oppgaver og betaling. De fleste av krisesentrene her i landet dekker mange kommuner, og baserer seg på samarbeidsavtaler mellom vertskommunen og de deltagende kommunene. Det finnes derfor mye erfaring å høste av på dette området. Ansvaret for å følge opp den enkelte bruker av krisesenteret vil alltid påligge den oppholdskommunen som vedkommende hadde forut for oppholdet ved krisesenteret.

Kompetanse

Arbeidet ved et krisesenter skal dekke mange funksjoner og krever variert og høy kompetanse. Det handler ikke bare om å ivareta mennesker i krise, men også kunnskap og evne til å hjelpe kriseutsatte med reetablering. God og effektiv drift krever kompetanse bl.a. innenfor følgende områder:

Ledelse, kommunikasjon, vold i nære relasjoner, traumer, barn i krise, sosialt arbeid, miljøarbeid, gruppearbeid, psykisk helse, relevant juss, omsorg, mestring og flerkulturell kompetanse.

Lokaler

Lokaler til et nytt felles krisesenter må være godt tilpasset til de aktiviteter som skal tilbys. Det vurderes hensiktsmessig å planlegge drift i nye lokaler som er tilrettelagt og bygd spesielt til formålet. Dette kan tilrettelegge for effektivt drift og også ivareta de sikkerhetsmessige forhold som et krisesenter er avhengig av. Krisesentrene i Fredrikstad og Sarpsborg disponerer i dag totalt noe over 1800 m^2, som dekker 20 plasser til kvinner, 3 plasser til menn og øvrige funksjoner. Dette gir i snitt ca. 80 m^2 pr. plass, henholdsvis 90 m^2 i Fredrikstad og 70 m^2 i Sarpsborg. I Fredrikstad er driften av incestsenteret integrert i krisesenterets lokaler.

Vestfold krisesenter (ferdig 2019), som har totalt 23 plasser til kvinner og menn, vil disponere mellom 1000 og 1100 m^2 når bygget står ferdig. Det gir i gjennomsnitt rundt 45 m^2. pr. plass. I utgangs-punktet var det planlagt med 52 m^2 pr. plass. Romerike krisesenter (ferdig 2014) har 16 plasser totalt, og disponerer 1488 m^2, det vil si 93 m^2. pr. plass. Kongsberg krisesenter (ferdig 2015) har 8 plasser totalt, hvorav 2 til menn og disponerer 400 m^2, dvs. 50 m^2 pr. plass. Man ser altså at dimensjoneringen av byggene er svært varierende. Romerike har valgt en variant der 15 av de 16 rommene er store og har 4 sengeplasser. Dette gir en fleksibilitet i driften, slik at man i gitte situasjoner kan innlosjere flere kvinner på ett rom, forutsatt at de ikke har barn. Andre krisesentre har valgt å ha flere, men mindre rom. Det må ellers tas høyde for hvilke aktiviteter man planlegger i driften. I Nedre Glomma må det planlegges for at krisesenteret har arealer til incestsenterets aktiviteter og at det er tilstrekkelig plass til å drive samtale og gruppeaktiviteter. Det legges ikke frem plan for rombehov i denne omgang.

Basert på erfaringer fra ulike sentre, anslås arealbehovene til ca. 1200 m^2 eller ca. 63 m^2 pr. plass/rom, avhengig av hvilke kvaliteter man velger å legge inn. Dette skal dekke 16 plasser til kvinner og 3 til menn, fellesarealer til døgn- og dagaktiviteter, incestsenter og administrative funksjoner.

Bemanning

Ved krisesenteret i Fredrikstad er det i dag 9,7 årsverk (inkl. incestsenteret) og i Sarpsborg 7,0 årsverk, totalt 16,7 årsverk. I likhet med arealene, er også bemanningen ved ulike krisesenter svært varierende.

I Vestfold er det planlagt 13 årsverk til totalt 23 plasser, dvs. ca. 0,57 årsverk pr. plass. Ved Romerike krisesenter er det en bemanningsramme på 21 årsverk som skal drifte 16 plasser, dvs. 1,3 årsverk pr. plass. Nye krisesenteret i Moss planlegger drift av totalt 12 plasser med 12,6 årsverk eller 1,1 årsverk pr. plass. Kongsberg krisesenter drifter totalt 8 plasser og har en bemanning på 6,35 årsverk eller 0,8 årsverk pr. plass. Bemanningen ved disse nye krisesentrene ser vi varierer fra 0,57 årsverk til 1,3 årsverk pr. plass. Det er viktig å minne om at denne bemanningen også skal betjene plassene til menn.

For å drifte felles krisesenter i Nedre Glomma-regionen med 16 plasser til kvinner og 3 plasser til menn pluss incestsenter, vurderes det å være behov for totalt ca. 13 årsverk. Dette gir en bemanningsfaktor på 0,68 pr. plass, inklusive incestsenter. Beregningen må dekke følgende

grunnbemanning:
3 personer på dagtid inkl. leder (1 på helg), 2 personer på kveldstid (1 på helg) og 1 på natt. Planlagt bemanning representerer en reduksjon på 3,7 årsverk i forhold til dagens drift.

Økonomi

Investeringskostnadene til et nytt felles krisesenterbygg på ca. 1200 m^2 anslås til ca. 42 mill. kroner basert på en antatt byggekostnad på kr 35.000 pr. kvadratmeter. I tillegg kommer tomtekostnader og infrastruktur. Med en samlet investeringskostnad på ca. 50 mill. kroner og kalkulerte kapitalutgifter på 6 % pr. år (renter og avdrag), vil de årlige kapitalutgiftene utgjøre ca. 3 mill. kroner. I et bygg av denne karakteren forventes kostnadene til forvaltning, drift og vedlikehold å utgjøre ca. kr 800 pr. kvadratmeter eller samlet ca. 1 mill. kroner pr. år. Sum eiendomskostnader i et nytt bygg forventes å utgjøre totalt ca. 4 mill. kroner, hvilket er ca. 1,2 mill. kroner utover dagens kostnader.

Det legges til grunn en reduksjon i samlet bemanning fra dagens drift med ca. 3,7 årsverk. Dette vil kunne redusere driftskostnadene med ca. 2,2 mill. kroner. Ved felles drift vil det kunne reduseres noe i diverse andre driftsutgifter. På den annen side må det tas høyde for økte kostnader til styrket kompetanse. Det er derfor lagt til grunn at driftsutgiftene ut over reduksjonen i lønnsutgifter, vil være uendret. De to krisesentrene driftes svært nøkternt økonomisk og det er begrensede muligheter til å hente ytterligere innsparinger.

Krisesentrene i Fredrikstad og Sarpsborg disponerer i dag et brutto driftsbudsjett på totalt 16,7 mill. kroner, som inkluderer kostnader til drift av bygg. Med forventede reduserte driftskostnader på ca. 2,2 mill. kroner og økte eiendomskostnader ca. 1,2 mill. kroner, anslås den samlede netto økonomiske effekten å være reduserte kostnader med ca. 1 mill. kroner pr. år fra dagens drift. Bemanningsfaktor og arealstørrelse er de to viktigste elementene som har innflytelse på totalkostnaden, og som evt. kan øke eller redusere den økonomiske effekten av et felles krisesenter.

Ikke alle krisesentrene tilbyr egne tjenester til voldsutsatte menn. Ved krisesenteret i Fredrikstad har man derfor inngått avtale med en rekke kommuner i Østfold om salg av krisesentertjenester til menn. Prisen er beregnet på bakgrunn av folketallet i kommunen. Inntekten utgjør vel 1 mill. kroner pr. år og vil kunne videreføres i nytt senter.

Kap. 4 Oppsummering

En prosjektgruppe bestående av representanter fra de 3 samarbeidende kommunene har utredet mulighetene for etablering av et nytt felles krisesenter for Nedre Glomma-regionen. Utredningen konkluderer med at et felles krisesenter vil kunne gi styrket kompetanse, noe reduserte kostnader og mindre sårbarhet for driftsvariasjoner og fravær. I tillegg vil det tilrettelegge for et lovpålagt tilbud til personer som ikke kan bo i fellesskap med andre, hvilket samarbeidskommunene i dag er i mangel av. Drift av incestsenteret i Fredrikstad kan videreføres i et nytt senter, forutsatt videreføring av statlig tilskudd til driften.

Arealbehovet er anslått til ca. 1200 m^2. Et felles senter bør eventuelt etableres sentralt mellom Fredrikstad og Sarpsborg, øst eller vest for Glomma. Senteret må lokaliseres nært til en av hovedkommunikasjonsårene med gode bussforbindelser.

Det er lagt til grunn et kapasitetsbehov på 16 plasser til kvinner og 3 plasser til menn.
Plassene til menn bør utformes slik at de kan brukes fleksibelt også til personer som ikke kan bo i fellesskap med andre. Samlet investeringsbehov er anslått til ca. 50 mill. kroner, med totale årlige eiendomskostnader på ca. 4 mill. kroner.

Bemanningsrammen er anslått til 13 årsverk inklusive incestsenter. Den samlede økonomiske effekten av felles krisesenterdrift basert på de forutsetninger som er skisser i utredning, er beregnet til å gi ca. 1 mill. kroner i reduserte utgifter pr. år sammenlignet med dagens drift.